

Maria – gezegend, gelovig en gehoorzaam, gebroken **Lukas 1.39-56**

Rev Dr Jos M. Strengholt

Heliopolis 2011

Maria, de moeder van onze Heere Jezus Christus, is de belangrijkste karakter in het kerstverhaal. Zij is een opmerkelijke vrouw die onze aandacht en liefde verdient; zij is een groot voorbeeld voor ons allen en haar voorbeeld kan ons helpen onze Heere God beter te dienen.

Vandaag kijken we naar de maagd Maria aan de hand van een paar begrippen. Zij is de gezegende Maria, de gelovige en gehoorzame Maria, en de gebroken Maria. Ik geloof dat deze woorden – gezegend, gelovig en gehoorzaam, en gebroken – ook het leven van de gemiddelde christen aardig samenvatten.

1. De gezegende Maria

Maria was waarschijnlijk nog een jonge tiener toen de Heere God door Zijn engel Gabriël tot haar sprak. Wat een schokkende gebeurtenis en wat een moeilijke boodschap voor dat jonge meisje.

Zij was verloofd om te trouwen; zij moet haar dromen hebben gehad over het huwelijk met haar verloofde Jozef. Dromen van samenzijn, liefde en vervolgens ook kinderen krijgen.

De boodschap van de engel moet al Maria's dromen over geluk met Jozef grondig hebben verstoord. Hoe is het dan mogelijk dat Maria slechts enkele dagen, misschien enkele weken later, tijdens een bezoek aan haar tante Elisabet, God kan prijzen om wat Hij in haar leven doet?

Maria is er zo van overtuigd dat God haar leven wonderbaarlijk maakt, dat zij uitroept in haar lofgebed: “Want zie, van nu aan zullen alle geslachten mij zalig spreken.” (Lukas 1.48)

Zij beseft dat wat er met haar gebeurde, alle toekomstige generaties betrof, en dat zij allemaal zouden weten over haar, Maria uit het dorp Nazareth, uit de stam van Juda, die zwanger was van het goddelijke Kind, Jezus. En inderdaad, zelfs nu, meer dan tweeduizend jaar later, spreken wij nog steeds over haar.

Wij danken God allemaal dat Hij Jezus in de wereld heeft gezonden, Gods genade voor ons, en wij verwonderen ons over Gods bijzondere genade voor Maria.

Zij riep met vreugde uit dat alle generaties haar gezegend zouden noemen, vlak nadat Elisabet tegen haar had gezegd: “Gezegend bent u onder de vrouwen en gezegend is de vrucht van uw schoot!” (Lukas 1.42)

Het Griekse woord voor “gezegend” is *makarios*. Dit woord werd gebruikt door Griekse filosofen zoals Aristoteles om de gelukzaligheid te beschrijven die de goden genieten en ook om de staat van

goddelijke zaligheid in het hiernamaals aan te duiden. Het betekent veel meer dan alleen “gelukkig”.

Wij zijn dit jaar allemaal door God gezegend, op zoveel verschillende manieren, ondanks de problemen die wij ongetwijfeld ook hebben gehad. Wij zijn gezegend geweest.

Maar Maria's zegeningen waren van een andere orde dan de manier waarop God ons gewoonlijk zegent. De werkelijkheid voor Maria was dat God iets volkomen buitengewoons had gedaan.

“Maria, jij bent uitgekozen om zwanger te worden van de Zoon van God.”

Maria moet naar adem hebben gehapt. “Heeft God mij uitgekozen om de moeder te worden van de Zaligmaker, de eeuwige Zoon van de allerhoogste God?”

Herinner u wat de engel tegen de jonge Maria zei: “Wees gegroet, u die begenadigd bent, de Heere is met u.” (Lukas 1:28)

“Begenadigd” betekent dat God het initiatief heeft genomen. Maria is vol genade omdat God haar genadig was.

En omdat God haar genadig was, werd ook haar aanwezigheid een zegen voor de mensen om haar heen. Tante Elisabet begreep dit. Zij zei met luide stem: “Waaraan heb ik dit te danken dat de moeder van mijn Heere naar mij toe komt?” (Lukas 1:43)

Wat een eer dat de vrouw die de Heere Zelf draagt, in mijn huis komt – dat is wat Elisabet tegen haar jonge nicht zegt.

Omdat Maria door God gekozen en gezegend is met de eer om de Zaligmaker in de wereld te brengen, wordt zij onmiddellijk ook een zegen voor andere mensen.

Zij is de *Theotokos*, degene die God op een zeer lichamelijke wijze de wereld binnenbrengt.

Wat een voorbeeld is deze jonge vrouw voor ons. Uitgekozen en gezegend door God wordt zij onmiddellijk een zegen voor anderen.

Net zoals God ons heeft uitgekozen om Zijn zegen te ontvangen, zodat wij een zegen voor anderen zouden zijn.

Hoe kunnen wij de grootste zegen voor anderen zijn? Door de Zoon van God naar de wereld te brengen.

2. De gelovige en gehoorzame Maria

Toen de engel aankondigde dat zij een zoon zou krijgen, was Maria vanzelfsprekend diep geschokt. Het enige wat zij kon vragen, waarschijnlijk stamelend, was: “Hoe zal dat mogelijk zijn?” (Lukas 1:34)

De boodschap was schokkend voor dit meisje. “Ik ben nog niet getrouwd; hoe kan ik een kind krijgen?”

Het is niet moeilijk voor ons te begrijpen dat dit idee voor Maria

ondenkbaar was. Zij was een godvrezend meisje; zij wilde haar God dienen en zij hield van haar Jozef. Bovendien vreesde zij de reactie van de mensen in haar dorp.

Ik kan nauwelijks geloven dat dit jonge meisje veel begreep van wat de engel zei:

“De Heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwen.”
(Lukas 1.35) Onbegrijpelijke woorden voor een geschokt meisje.

Maar God had gesproken, dat was Maria duidelijk, en daarom was haar antwoord: “Zie, de dienaress van de Heere; laat met mij geschieden overeenkomstig uw woord.” (Lukas 1.38)

Wat een ongelooflijk bijzonder moment in de wereldgeschiedenis was dit.

Maria was nog niet zwanger; de engel kondigde aan dat het zou gebeuren, niet dat het al gebeurd was.

En de maagd Maria, nog niet zwanger, aanvaardt gehoorzaam en eerbiedig Gods wil voor haar leven, omdat zij God wil dienen.

Denk daar eens even over na.

Wat zou er gebeurd zijn als Maria anders had gereageerd? Als zij Gods plannen voor haar leven niet gelovig en gehoorzaam had aanvaard?

De keuze van deze vrouw was van kosmisch belang. Haar geloof en gehoorzaamheid vormden de deur waardoor God de Zaligmaker in de wereld bracht.

Mogen ook wij door ons geloof en onze gehoorzaamheid een instrument zijn voor onze Heere.

En nadat Maria de woorden van de engel gehoorzaam had aanvaard, bleef zij geloven dat God Zijn beloften zou vervullen.

Elisabet benadrukte het geloof dat zij in Maria zag. Zij zei: “Zalig is zij die geloofd heeft, want de dingen die haar van de kant van de Heere gezegd zijn, zullen volbracht worden.” (Lukas 1.45)

Nadat Elisabet haar lofzang had beëindigd, zong Maria haar eigen loflied voor God.

In dit lied krijgen wij een inkijkje in haar geloofsleven. Maria citeert overvloedig uit de Joodse Schriften; alleen dat al is een groot voorbeeld voor ons – zij kende haar Bijbel.

En de manier waarop zij de Schriften aanhaalt, laat zien hoe zij zichzelf zag.

In haar lofzang is het niet altijd gemakkelijk te zien of zij over Israël spreekt of over haar eigen leven. Misschien weerspiegelt dit juist haar geloofsleven: in haar ziel beleefde zij de hoogte- en dieptepunten van heel Gods volk alsof het haar eigen hoogte- en dieptepunten waren.

Maria beseftte dat alleen Gods genade en barmhartigheid haar konden oprichten, voeden en helpen.

Op het meest cruciale moment van de menselijke geschiedenis legt Maria haar hand in Gods hand en vertrouwt Hem gehoorzaam.

Zij wist niet waartoe haar zwangerschap zou leiden. Zij kon de gevolgen niet overzien. Maar zij zei: “Heere, als dit is wat U van mij wilt, doe het dan.”

Mogen wij hetzelfde geloof en dezelfde gehoorzaamheid aan onze Heere hebben op de beslissende momenten van ons leven.

Hij wil ons zegenen, en als wij Hem gehoorzaam volgen, zal Hij ons tot een zegen maken voor vele mensen. Maar durven wij dat?

Zijn wij bereid om te zeggen: “Zie, de dienaar van de Heere; laat met mij geschieden overeenkomstig uw woord.”

Ja, durven wij dat?

3. De gebroken Maria

Maar het zou eenzijdig zijn om over geloof en zegeningen te spreken zonder ook over de keerzijde te spreken.

Gods zegeningen zijn zeer zeker. Voor Maria betekende dat de aanwezigheid van God in haar leven op de meest directe manier denkbaar. Voor ons betekent het: God met ons, nu en tot in eeuwigheid.

In die context is het niet moeilijk om over geloof en gehoorzaamheid te spreken.

Maar vergeet Maria's verdriet niet. Haar geloof en Gods zegeningen deden haar ook diep pijn.

Om te beginnen was het duidelijk dat haar verloofde haar verhaal niet onmiddellijk geloofde.

Haar geliefde verloofde, de trouwe Jozef, dacht aanvankelijk dat Maria overspel had gepleegd. Dat moet haar hart hebben gebroken.

Daarnaast moet zij doodsbang zijn geweest. Wat zouden haar familie en haar dorp doen als zij haar als overspelige beschouwden? Stel u de diepe angst van dit meisje eens voor.

En wat betekende het eigenlijk om de Zoon van God te dragen? Maria kon de gevolgen niet overzien. Er moet veel duisternis in haar gedachten en haar hart zijn geweest.

Ik kan mij zelfs voorstellen dat zij zich zorgen maakte dat zij misschien een dochter zou krijgen. Niemand zou haar ooit nog geloven. De gevolgen voor haar leven zouden rampzalig zijn.

Wat een opluchting moet het zijn geweest toen bij de geboorte bleek dat het inderdaad een zoon was.

En toen zij met Jozef en haar gezonde zoontje naar de tempel ging, vol vreugde en dankbaarheid, sprak Simeon, een vrome Jood, de volgende profetie uit:

Zie, Dit Kind is bestemd tot val en opstanding van velen in Israël en tot een teken dat weersproken zal worden, en ook door uw eigen ziel zal een zwaard gaan, opdat de overwegingen uit veel harten openbaar worden. (Lukas 2.34-35)

Vanaf het begin van haar zwangerschap tot het einde van Jezus' leven moet Maria's hart in beroering zijn geweest.

Uitgekozen en gezegend worden door God en een trouw gelovige zijn, betekent niet dat het leven over rozen gaat.

Maria was een vrouw van groot verdriet. Dat zien wij in de Evangelieën, vooral wanneer Maria haar eigen Zoon aan het kruis ziet sterven.

Wanneer Zijn zijde met een speer wordt doorstoken, wanneer Hij sterft in Godverlaten duisternis, wordt ook Maria's ziel doorstoken en overweldigt de duisternis haar.

Ja, er was de grote vreugde om haar opgestane Zoon op Paasmorgen te zien, net zoals wij uitzien naar onze eigen paasmorgen, wanneer wij voor altijd bij onze Heere zullen zijn.

Maar voor nu weerspiegelt ons leven het leven van Maria.

God zegent ons, wij geloven in Hem, maar dit gaat hand in hand met problemen, zorgen, verdriet. Dat is het normale patroon van het leven.

God biedt licht en leven aan hen die in Jezus Christus geloven; Hij biedt ons eeuwig leven met Hem.

Zegeningen genoeg!

Maar zolang wij in deze wereld leven, zuchten wij samen met heel de schepping in afwachting van de vernieuwing van onze wereld en van ons eigen leven.

Velen van ons lijden onder verdriet, eenzaamheid, angst en pijn. God is met ons om het lijden te verzachten, maar dat neemt niet weg dat het leven soms zeer pijnlijk is.

Als christenen brengt ons geloof ons regelmatig in moeilijke situaties, eenvoudigweg omdat het christelijk geloof tegen de stroom van de cultuur ingaat.

Onze aanwezigheid als christenen alleen al, vooral wanneer wij een geloofsleven leiden zoals dat van Maria, de moeder van Jezus, roept vaak weerstand op bij anderen.

Conclusie

Maar te midden van de pijn van het leven, laten wij Maria's voorbeeld van leven met God volgen.

Zij leed haar hele leven. Haar ziel werd doorstoken. Maar zij wist ook:

“God heeft mij genadig aangezien; Hij heeft mij uitgekozen.”

Wat een troost!

En Gods goedheid was haar anker; in geloof hield zij zich aan Hem vast.

Dat geloof stelde haar in staat de Zoon van God in de wereld te brengen en een grote zegen te zijn voor heel de mensheid.

Daarom spreken wij nog steeds over haar: Maria, de moeder van onze Heere, gezegend, gelovig en gehoorzaam, en gebroken. Maar zelfs in de moeilijkste gebroken omstandigheden bleef ze gelovig gehoorzamen, en was ze enorm gezegend.

+ In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.